

en Sum af 370,000 Kr. eller saa. Denne Fordring fra Universitetets Side, støttende sig til den kongelige Resolution, maatte anses for at være en god og sikker Fordring; men Folkethinget stattede den ud ved en Anmærkning paa Finantsloven. Det er ligeledes en Kjendsgjerning. Der blev fremdeles engang vedtaget en Lov om, at visse Musæer, der havde været Statsmusæer, skulde indordnes under Universitetet, og at der i den Anledning skulde foretages forskellige Udgifter, af den ene eller den anden Art, hvilket ogsaa skete. I denne Lov var det bestemt, at der skulde tages nærmere Bestemmelse om, hvorledes den aarlige Udgift skulde fordeles mellem Staten og Universitetet; men dette Løfte er blevet staaende uopfyldt, og Universitetet har ikke faaet noget Beberlag for de store Byrder, der ved denne Leilighed bleve lagte over paa det. Der blev endvidere engang begyndt paa en botanisk Have, og dette Anlæg fandt Sted under visse Forudsætninger om, hvorledes Udgifterne skulde udredes, men det behagede den bevilligende Magt, efter at Foretagendet var begyndt, at foretage visse Forandringer, hvorved betydelig større Byrder bleve lagte over paa Universitetet. Disse Ting, som jeg nævner, ikke for nu at besvære mig over dem, men for at bringe tilbage i Erindringen sikre og uimodsigelige Kjendsgjerninger, vise jo, at der kan være fuldkommen god Tøse til nu at søge en Overenskomst tilveiebragt mellem Statsmagterne, gaende ud paa, at slige Ting skulle ikke mere ske. (Hør up: Det skulde de netop.) Ja, der have vi det; det ærede Medlem siger, at det skulle de netop, og saa vil han finde det besynderligt, om vi have, hvad han kalder „Mistillid“, og hvad jeg hellere vil kalde Frygt. Naar slige Udtalelser komme frem: „Vi vente blot paa Leilighed til at gjøre noget Signende igjen“, hvor kan man da billignvis bebrejde dem, mod hvem slige Ytringer ere rettede, at de nære nogen Mistillid; det synes mig dog at være Tinden af Uretfærdighed. Den Mistillid, der her er Tale om, er ikke den, som gaar ud paa, at den lovgivende Magt eller særlig Folkethinget skulde mangle Interesse for aandelige Sager, skulde ville negte Universitetet de Midler, det behøver, men det er en Følelse, som gaar ud paa, at under de skiftende Tidstrømninger, de væglende Stemninger kan der af og til ske Ting, som den ene Part gaar temmelig let og løst hen over, men som tilføjer den anden Part meget betydelige og følelige Ulemper; det er netop dette, der er sket. Vi, som tale Universitetets Sag, og som sympatisere med dette Lovforslag, ønske, at der maa blive tilveiebragt en Overenskomst, hvorved vi love, at vi ikke for Fremtiden ville gjøre slige Indgreb i den engang skabte Stilling, med mindre der i alt Fald fremkommer en ny Lov, der bestemmer noget Saa-dant. De Indgreb, der hidtil ere skete, ere skete

meget ensidigt, nemlig igjennem Finantsloven, og derfor ønsker man at faae nogen Garanti mod deres Gjentagelse. Det maa jo desuden ikke glemmes, at der i alle konstitutionelle Stater er en ikke ringe Tilbøjelighed til at tage det temmelig let med den Fornue, der er givet dels til Stiftelser, dels til Statsinstitutioner. Jeg erindreder f. Ex., at det ikke er saa mange Aar siden, at der her i Folkethinget fra Finantsudvalget fremkom et Forslag om, at man skulde anvende Sørg Akademis Midler til at „lette Statskassens Byrder“ saadan i al Umindelighed. Det er kun retfærdigt, naar jeg tilføjer, at det ingenlunde var mine politiske Modstandere, dem, der nu danne Mjertallet i denne Sag, fra hvem denne Fordring kom frem; jeg havde den store Sørg at se flere af mine nærmeste politiske Venner og trosfaste Meningsfæller gaa med til denne Anstuelse. Den „Mistillid“, der næres, er derfor ikke nogen politisk Partimistillid; men det er en Stemning, som har sin naturlige Forklaring i Tidstrømningen overhovedet og i en Tilbøjelighed, der uvilkaarlig gjør sig gjældende hos alle repræsentative Forsamlinger, hvad enten de nu staa mere til Højre eller mere til Venstre. Sig derfor, at Mistilliden, om de gjerne ville bruge dette haarde Ord — jeg vilde hellere vælge et andet, men da det nu engang er benyttet, er jeg ikke saa bange for at tage det op — at Mistilliden ikke er rettet imod det forenede Venstre, mod de Radikale eller de Moderate eller mod slige Kombinationer, men at Mistilliden er rettet mod en Strømning, en Tendens, som overhovedet findes i Tiden, og som vi Alle mere eller mindre ere tilbøjelige til at staa ind paa. Dersom Dhrr. ville give det denne Bending, saa kan jeg ikke have noget Væsentligt derimod.

Spørgsmaalet om Universitetets Stilling, dets Betydning ligeoverfor den almindelige Dannelse og deslige ligger vel ogsaa noget udenfor denne Forhandling, og jeg skjønner ikke, at der er nogen stor Opfordring til at komme nærmere ind derpaa. Naar det forleden Dag er blevet sagt, at man maatte jo dog erindre, at Universitetet ingenlunde i den Grad havde fostret Alt, hvad Stort og Godt vi besidde af Kunst, Videnskab og Literatur, skal jeg villig indrømme dette. Vel var det Citat, der blev givet for at bestyrke denne Anstuelse, temmelig ubeldigt; men jeg kan dog ikke Andet end takke det ærede Medlem for Ribe (Bust), som gav Citatet, fordi han har været Anledning til, at jeg har haft en stor aandelig Nydelse ved paany at gjennelelse den fortræffelige Tale, hvormed Universitetets ærværdige Rektor i Frue Kirke indviede den store Høitid. Det er altid en Glæde saaledes paany at kunne følge ædle Tanter, der fremtræde i en saa fuldendt sikker, klar og logisk Form, som det var Tilfellet dengang med Universitetets Rektors Tale. Men naar der nu blev sagt af det ærede Medlem, at Rektor der havde erkjendt, at Lycho Brahe dog ikke var udgaaet